KI SUR BA

MYLLUNG

By

Sandor L. S Ramsiej

Sakwang

La pynphriang da I —

Kong Rustina Ramsiej

Sakwang

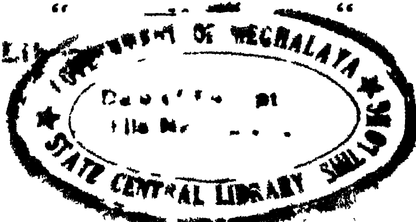
Katto katne na u Nongthoh

Nongpule baieit,

Nga ainguh ia U Blei uba la pynlah ia nga ban pynmih biang sa kane kawei ka kot kaba la ai kyrteng "KI SUR BA MYLLUNG"-Kaba long ka sien ba ar ia nga ban pynmih kot. Lyngba da ka jingkyrkhu U Blei nga iai kyrmen ban dang pynmih bun kiwei pat Kawei pat ka kot kaba yn sa pynmih shen ka long - Ka History ka Hima Maharam Nga ai sngewnguh ruh ia I Mei I Papa jongnga i Bah Bah bad baroh ki Para jongnga Hangne ngan iathuh lyngkot shaphang ka iing ka sem jongnga

I Papa jongnga, I Bah-Orendro K Jahrin bad I Mei jongnga-Rustina Ramsiej, ki la kyrshan Skul iangi baroh shipara watla ha jingduk haduh kane ka khyllip-mat Ia nga la kha ha ka 23rd, November, 1973 hapoh ka shnong nongkyndong ha Sakwang (Mawkyrwat) kaba jngai kumba 75Km na Shillong Ngi don 10 ngut shipara—

1	Firstbornstar Ramsiej	— NERIST Student (Computer Engr)
2	Sandor L S Ramsiej	— NEHU " (Philosphy)
3	H Marshal "	— Student (XII)
4	Wadborlang "	— School Student
5	Dalamonshisha Ramsiej	— Student (XII)
6	Dalarisha "	— School Student
7	Rockfiller "	— School Student
8	Ibalynesha "	— "

9. Barister " — " "
10. Ibadon Jingkyrmenshisha Ramsiej — School Student

Nga pan map naphi ki nongpule baroh lehse bun ki jingbakla phin shem ha kane ka kot jongnga ha kaba iadei bad ki rukom pynryntih, pyniahap sur, bad ban bud ia ki rule jong ka poitri La pynmih ia kane ka kot khamtam eh na ka bynta ka jingkynmaw burom ia i Paieit jongnga, (bam kwai ha Iing U Blei), kumjuh ruh ia i Meieit—Bah Sibcharon Nongrem bad Kong Ste Ramsiej

Khublei shibun.

Nongthoh—**Sandor, L S. Ramsiej**
Sakwang

Ka Jingaikhublei

Na ka bynta ka jingpynmih ia kane ka kot nga ai khublei nyngkong eh ia ka Ophis Art & Culture kaba la iarap lem ia nga katto katne ban pynmih ia kane ka kot, kumjuh ruh ia ki paralok jongnga baroh kum ia i Bah Kworsing Ramsiej, Markynti Kharlyngdoh bad kiwei kiwei da kiba la iarap lem ia nga ha kiba bun ki bynta Ngam lah ban ai khublei man la iwei pa iwei hynrei, kyllum ia baroh hangne Khublei shibun

Na u Nongthoh ia kane ka Kot.

Mr. S S. Ramsiej

(Sandor L.S Ramsiej)
Sakwang

KI SUR BA MYLLUNG

By Sandor L S Ramsiej
Sakwang

Lynnong

18 Lili ka pynthor

19 Ko shnong Kyntang

20 U Lirnong

21 Epitaph

22. U Adak dak

23. Jingim Nongkyndong

24. Meg Merrilies

25 Ko Synrai bathiang

26 Jynjar ban shem

27 Por jinglong khynnah

28 Jingieit nyngkong

29 Jingieit shukor

30 Ko shnong ba nga ieit

31 Mary Queen

32 Balei kumne

33. Rngad ka Pacific

Special thanks - To Miss SHIDALIN NONGRUM

And Congratulations To

Mr Kworsingh S. Ramsiej
with my countless friends

1

KULAP BASAW

1 Kum phi te ym don, iba nga i mon
Ia ka khia ka shon, bunsien, phi tangon,
Dei na kata hi, nga sa wad ia phi
Mihngi sha Sepngi, ngam shym lap lynti.

2 Nga kiew ia ki lum, nga ngam ia ki um
Ha ktieh nga kyrsum, ha kshaid ba rymphum
Nga jaw ki ummat, ba iaphi nga wad
Shiah ba thar nga bthat, kulap itynnad'

3 Ha jingtrei shitom, ia jingeh nga niom
Diengpynkiang nga thom, jingeh ki lko pom
Hangta nga ioh ktah, la phi dang khynnah
Ban her phim pat lah, bunsien nga hap rah

4 Ia i thning jongphi, nga rah sha la ri
Pyrthei kan sakhi, ba nga ieit iaphi
Ha kane ka khlaw, jutang ngan pynpaw
Ia phi nga wan shaw, tiewkulap basaw.

5 Hapoh per syntiew, nga iai pynbhabriew
La jia ka nem sniew, nga kyndit bynriew
Ha kper ka jongnga, ka rong phi kylla
Daei ngan pynbha, daei ngan sara

6 Doktor ka pyrthei, ngan leit wad shaei
Sngewsih ka la trei, phi iehnoh marwei
Ummat ki iai jaw, haba nga kynmaw
Dei na phi nga blaw, tiewkulap basaw

7. Katba nang pyrkhat nga shem sa shi wat
Ia i nga mut bat, la lynti i kdat
Ia i nga mut kheit, pynban i kyrbeit
D'u shiah i pynsmiej, namar ba nga kheit.

8. Kumno kein ngan leh, namar nga ieit eh
D'uwei pat ngam treh, wat la rong ka neh
Jingiwbih ka pher, wat la juh ki sner
Jingiap mad lynsher, ngan wad sha saw lyer

9. Ka snam ka la tuid, da ki shiah b'la pruid
Syrdoh ngam lah luid, la, jingdum kan nguid
Bunsien dur ka paw, tiewkulap basaw
Ngan iai sah kynmaw, wat la snam kan jaw

10 Phi ba don hakper, balei phim mih sner ?
D'uwei pat phim ber, ba jinglong kan pher
Phin tang shu kylla, ngan kdup ieit ma nga
Ngan doh ieit-shida-tiewkulap jongnga

KO JINGBHA BRIEW

1 Ko jingbha briew, kum u syntiew
Kum jingphohsniew, phi wan kyrsiew
Jingmut ki shat, ryngkat ki khmat
Kino ki lad, ia phi ngan wad

2. Balei ia nga phi pynthaba
Marwei shisha, nga shu lynga
Dohnud ka pang, mynsiem ka thrang
Ummat ki lang, ban jaw ki sdang.

3. Ka dur jongphi, kum ka puri
Ban peit iaphi, jingmut ki sti
Kumno ka long, lada ngan ong
Bad phi nga shong, ryngkat nga long.

4 Jingeh ngan shah, namar nga kwah
Kumno ngan lah, bad phi ban sah
Wat diengpyngkiang, ia nga kin khang
Kumba nga sliang, ngan tur shaphrang.

5 Mynsiem shisha, ka kmen mynta
Namar ia nga, phi ieit shisha
Ban peit ia phi, nga shait pyni
Man la ka sngi, da khmat samrkhie.

6 Kular bathiang, ba mar kylliang
Ym kum ka pliang, ba pait arliang
Kular jong ngi, ba man ka sngi
Ia ka ngin ri, bad lam lynti

7 Jingmut jongnga, ka sdang lynga
Haba mynta, phi shet kylla
Kumno ngan leh, ba nga ieit eh
Kular b'la teh, ban bat phim treh

8 Balei shisha, baieit ia nga
Khlem pyrkhat bha, shu jngai mynta
Hynrei balei, ia nga marwei
Ngan wad shaei, khuri la pei

9 Nga iai kynmaw, marwei nga 'blaw
Mynta ka paw, ummat ki jaw
Lehse ktien briew, ba ki kren sniew
Ba phi sa thiew, ko jingbhabriew.

10 Shisien la khlad, junom la blad
Sa shisien pat, ban bteng la jwat
Jingieit janai, phi niew kam kai
Ai kan iap stai, katto lawai.

KO NGAP BARIT

1 Haba iaidkai ki lum pyngngad
Bad jingbeh lyer ba sngewtynnad
Ia phi ko ngap marwei nga shem,
Hapdeng ki syntiew phuh phi dem

2. Ko ngap treismat, aiu phi wat?
Phi thom jingma, jingeh phi rat,
Phim ju sheptieng i'u s'ap, ka lyer
Phi trei minot kylleng phi her

3. Kum phi ko ngap nga kwah ban long,
Ba pansngiat, burom, ngan ioh phong,
Hikai lem seh' ko ngap ia nga,
Ngan tur ngan-thom ia ki jingma

4. Dangstep iaphi nga shem ha kper,
Hapdeng syntiew iwbih phi her,
Phi kynud sngewtynnad marwei,
Ryngkat ka jingjngoh ieit U Blei.

5. Ko hepbarit peit thuh i'u ngap,
Ki jinghikai jong u to sngap,
Ban trei minot bad leh tipsngi,
Katba dang don ki ia, ki sngi

LUM DIENGIEI

1. Ko Lum Diengiei, ko lum Diengiei
Ha por synrai, nga juh iaid kai
Rashing b'la tap, d'u phlang bym iap
Jingkmen ka shlei, ha me Diengiei

2 Da dur me khring, ja Nongrep sying
Me juh pynbrai, ba kin peit kai
Shaphang ka dur, jinglong ki pur
Ia nam jong me, kim klet ruh de.

3 Diengiei u lum, ha Shilliang um
La ker sawdong, da bun ki shnong
Ba me pynsah, jingkynmaw bah
Shaphang ka krem, Tirot b'u dem

4. Ko lum Diengiei, ba phang shatei
Ki wah jong me, ki sngur ruh de,
Bad lyuir bad tlang, ban dih ibang
KO LUM DIENGIEI, ko lum ki Blei

KA JINGSNGEWSIH

1 Kat shaba phai la shah ktah mationg
Ha jingsngewsih khana ki juh ong
Ki tyrsim ba iong, ba nep ka don,
Kat uba rkhie katto la shah phon.

2 Haba ka jingsngewsih kam pat poi,
Ha ka jingkmen, phi dang shah kynoi
Hynrei tang dei tiak-tyrsim jongka
Sat lain ka met, kiew ka jingpisa.

3. Ka jingsngewsih, ka dei ka Nongshun;
Ia mynsiem jingkmen, ka nongpynhun,
Tang iohi ma ka, ba rkhie ba kmen
Ummat kan pynjaw, kam juh pyntngen.

4 Ka jingsngewsih kam juh leh shilliang
I'u ba ka mon, te kam ju kyrtiang
I'u rit i'u khraw, shynrang ne kynthei
Ka niom naphang lin, khlem isynei

5. Jingsngewsih ka don ka bor batriem
Ba la shah ktah, sah, tang i mynsiem
Ka khrew, raikhoh ka la shongkulai
Wei dei, da borbah, katta lawai.

6. Mynmiet mynstep, kan juh donpor
Ka poi lut baroh, kyndong ne sor
Ban rieh na ka, dalei lei phim lah
Shu hun katba leh-ai ba kan ktah.

7 Naduh ba ha sla Pyrthei la kha,
Khlem jingsngewbha, tang sngewsih suda;
Ka bor jong ka, ha nga kam don bih
Paralok jong nga, d'ka ka jingsngewsih.

KA JINGKUT JINGMUT

1 Ka juk kaba ngi im mynta, dap tang da ki jingeh
Ka suk pat ba ngin jop ia ki, h'uba mon ban ialeh
Kat kaba iohi ne iohsngew, jingkwah shata ka noh
Shisha haba ngi kut jingmut, kam jwat ia ngi ban ioh

2. Teng teng ngi mad jingeh, jingthmu ka iaid bakla
Katba ngi leh, katba ngi kam, mynsiem kam hun satia
Ha kum kita ki por ngin shem, ka eh ia ngi ban rai,
Wat kynran dien, to kut jingmut, da sani jai pa jai.

3 Ki don ki por, ngi la jan jop, hynrei ngim shym lehbha
Jingjop kane ka don hajan, ngi khlem da pyrkhat bha,
Hadien pat ynda dier ka por, sdang ka kyndit bynriew
Hynrei haba khlem kut jingmut, sha khlieh ka eh ban kiew

4 Ngin shem teng teng ki jingbakla, ki plie lad ia jingbha
Ki kyrsiew thiah jingim jongngi, jingminot ki dawa
To ksaid jubor wat nym sheptieng, jingjop ka ap hangta
Wei shisien ba ngi kut jingmut, nongjop ngin long shisha

5. Ki ktien tymmen ia ngi ka ong, ngim dei ban pyndem tdong
Dohiap dohim, long katba long, kut jingmut ia ka thong
Wat la ngi sngew bym donbor shuh, ia jingthmu ban iehnoh
Satang shisien to kut jingmut, jingjop ngi dei ban ioh.

6 To tip ka nam nongjop kumjuh ruh ka burom,
Ka wad ia kiba tlot, kiba da trei shitom
Mynsiem ba shlur, mynsiem shynrang, ba isih jing-
khawpud,
Tang kata kein kaba iai jop, namar ba kut jingmut.

JINGIEIT NYLLA

1 Jingieit nylla haphi nga ai
Ha khmat jongphi, ieit, nga phla shai,
Jingieit jongnga kan ym kut shuh
Haduh ki sngi, ki ia, ba kut

2 Jingieit jongnga ka nang iai rhem
Tang haphi hi marwei nga shem,
Ba ha pyrthei, baroh kawei,
Ko ieit tang iaphi hi, marwei

3 Dur khmat jongphi ha nga ka paw
Ha rngai phi shat ba nga kynmaw,
Synia bad sngi nga iai mutdur
Shaphrang jingeh, jingwit ngan tur.

4. Kan iai phyrnai, jingieit nylla
Kumba haphi, ieit, nga shait phla,
Wat diengpyngkiang ia nga kin khang
Kita baroh ngan rat naphang.

5 Wat la bunsien ki jia jingeh
Jingieit nylla to ai kan neh,
Nga bad phi ieit, ngan long shirta
Haduh bakut ki sngi jong ka.

KA WAH UMIAM

1. Ko Wah Umiam ba itynnad,
Ba ngan iaid kai nga sngewpyngngad,
Kum phi ngam shem shuh ha pyrthei
Ba pynsngewhun ia nga marwei

2 Ko Wah Umiam ba sngewtynnad
Ka um jongpha ka tuid lat lat,
Ki mawsiang bad u shyiap ba bun
Ia nga marwei ki pynihun

3. Iapha ko wah Umiam baieit,
Ki lum, ki wah, ki dieng, ki siej,
Ki phlang jyrngam, ruh ki dohieit
Iaphi ko Wah Umiam baieit

4 Haba nga peit kein ia ki khlaw
Nga sngew ban ainguh i'u Nongthaw,
Harud ki don ki phlang jyrngam
Shaphi kein, nga kwah ban leit ngam

5. Harud - jingthung kiba ibang
Ki sim ki doh, ki ia kalang
Ki bam lyer p'ngad baroh sawdong
Haphi ko Wah Umiam bajrong

6 Harud ka Wah Umiam ba khraw
Ki briew ruh ki juh leit shongkai
Bun ki briew ki juh tong dohkha
Ban ioh iabam khana sngewbha.

7 Ko Wah Umiam, ko Wah Umiam,
Phi te shapoh duriaw phi ngam
Jingeh baroh phi thom shaphrang
Phi don ka mynsiem ba shynrang

8. Khatduh nga ai khublei ia pha
To nangtuid suk, ha la ka ia,
Khublei iaphi ko Wah Umiam
Nga ruh kum pha sha thwei ngan ngam.

POR SAMLA

1 Por samla, por bakmen, ki briew ki ong
Jinglap jongnga pat, da khongpong ka long,
Por samla dei ka por ba sngewsih tam
Ha kane ka por ia dohnud shah sam.

2 Ummat, nga mad nyngkong, dei por samla,
Bad ba nga pyrshah, ià i mei i pa,
Nga pynpait ia ka iing, ka shnong, ka thaw
Nga sngewmeng sngewkhraw, kat u tiewdohmaw.

3 Ka khluid ka jingmut, ki shutur ruma
Dei hangne kein, ba longrynnieng ka pra,
Kim pyrkhat satia, ka ban jia hadien,
Ki shu bud ruma, kat sha uba btin.

4 Lyngba por Samla, wan jingia-isih
Shiparalok ruh, jingiashun ka mih,
I bym pyrkhat bha, ia ka por samla
Un babe kylla bad raikhoh shirta.

5 Por Samla dei por, balyer ka beh
Ka ktik ia jingmut, jingsniew ba kin leh,
Dei hangta ki thom, ia ka sang ka ma
Kine baroh la mad, ha ka por samla.

6 Tang shu phai sha ka mon, la jaw ummat
Phin tur sha khmat, jingkmen baroh ki rngad,
Yn bakla shi kam ruh, te kan ym long
Por Samla, dei ka por ka jingsarong

7. Por Samla dei ka aiom kaba sniew
Ban bret noh ym sngewlong, ha ngi ki briew,
Lada yn tih jylliew bad pynshongnia
Por Samla dei ka por ka jingawria

8 Por Samla balei na nga jngai pham phet?
Ngan tang lait na pha, te junom ngan thet
Ngam kwah shisha ban dih ei ei na pha
Bunsien nga shem, pha juh ialam bakla

KI SAW AIOM

1. Saw aiom, shisnem ngi juh ioh
Saw Samoi, h'u briew ruh ki snoh,
Pyrem, Lyuir, Synrai, Tlang la den-
Khunlung, Khynnah Samla, tymmen

2 Kawei, balei b'u briew u iap?
Namar, la kut ki saw b'u tap,
Ynda la lait na kine saw
Ym don u ban khlem poi sha khlaw

3 Na ki saw ym don u ban lait,
Lait tang b'u mangkariang ka sait,
Ym don te, u ban shah kyntait
Phi duk ne 'riewspah kam pyllait

4. Khunlung tangmih na kpoh kmie
U iam, u kyang, balei um rkhie?
Ka daw ka long namar b'u tieng
U Syier ia shangkawiah b'u phnieng.

5. Kam b'la bynshet hap ban pyndep
Ha sngi khatduh bishar kam pep;
Wei ba leh hok, katta te bha
Lymda kumta shapoh niamra

6 Ha la ki sap, Blei U la ai
Buit b'la pynshet, pyniai phyrnai,
Burom, ha, Akher ka Sngi,
Blei Un bishar, ia nga bad phi

IENG SAMLA KA RI

1 Samla, ka ri, ieng noh mynta
Bthat noh kynjri, b'la khum ia ka:
Ki jingdie tad, ki jingkynad
Ki jingkhawpud, ki jingbymnud.

2. Riti dustur, kan duh kan dam
Ka hok ki kur, sha thwei kan ngam
Ka jingiapstai, jingbiah pongrai
Ia ngi kan trei, l'da bor ngim sei

3 Jingsniew ka niom, syngkai la kdor
Jingkhia ka-shon, sdang duh ka bor,
Jingieng Samla, ka la dawa
Lada phim im, phin poi sha khim.

4 U khla u thlen, u nongshohnoh
Ka drok aphin, ka nangioh snoh,
Jingai mynsiem, pyrshah jingtriem
Jingiaphylliew, pyrshah jingsniew

5 Ieng ko Samla, ieng noh mynta
Nongrim jingbha, jingsniew wat pda
Kum Adak dak-ngin leh khak khak
Kum Tirot Sing-ka nam kan phieng

6 Mynder ka ri, ia ngi synshar
Phim sngew pohjait synshar d'u dkhar;
Jingkhim mynsiem, ka jingpynim
Wat jied bakla, jied noh mynta.

7. Samson, Nongbah, Tirot ki lah
Mynsiem aiti, ruh kum ki hi,
Jingkhlein la thang, jingbymshynrang
Wat ai kin snoh, kiew skong kan troh.

8. Ieng noh Samla ieng noh mynta
Namar jongka, jingim ngin pda
Jingsniew jingsmeh, sarong kyrbeh
Shapoh ahor, to bret mardor

KA JINGTREI HOK

1. La ki kam katba ioh
Ia ki wat nym sngewpoh;
Pyndep baroh naphang
Kata kan lam shaphrang.

2 Trei da mynsiem, da bor sngewthuh,
Trei da jingkmen bret jingjaituh,
Wat kynrad, uba siew bainong,
Un sa kyrkhu, kyrdoh na jrong

3. Trei la ki kam pyndep lut phar
Trei ia ki, wat hapoh ne bar
Trei ia ki baroh, pyndep lut
Trei hok ia ki haduh bakut

4. Trei wat la jingeh don hakhmat
Khlem artatien baroh phin rat-
Ki briew baroh iaphi kin doh
Sha nam ka burom phin kynjoh.

5. Trei phin sa long u khlur ka ri
Ia kiwei ruh to lam lynti;
Ka nam jongphi junom kam kut
Ka ri iaphi baroh kan bud.

KO TIEWLYNGKSIAR

Ko tiewlyngksiar, marwei phi san phi phuh
Ia dur jongphi mano ba lah ban tuh,
Phisan phi plung, ha jrong, ha ranapmaw
B'la buh b'la sat U Trai Nongbuh Nongthaw,
Ha ranap maw, phi san, phi phuh marwei
La peit na jrong ym tip phi don haei,
Na tbian ngam lah kot hynrei nga iohi,
Na sba kamon, ka diang ruh kumjuh hi
Kat uba iaid na kata ka jaka,
Ym don u ban khlem peit phuh mat ia pha;
Nga wad, nga peit lynti ban kheit iaphi
Hynrei ha ri jongphi ngam shem lynti,
Te tang ia nga mo ieit, phi pyniapmat
Ko tiewlyngksiar, baieit, rong bym juh blad.

PAWANG LUM

1 Kynjai ha la i shnong
Ryngkat jingkmen nga shong,
Ym don jynjar ne jingeh,
Ia nga ba lah ban teh

2 Shisien na shnong-nga la jngai,
Bad khyndiat sngi nga khlem wan phai,
Dei hangta kein nga ia kynduh,
Ia i pawang lum, b'la sdang phuh

3 Hangta i phuh khlem jingkhuslai,
Jingitynnad ym lah batai,
Kum umpohliew ba iai kyrsoi,
Ha ki saw aiom, ki saw samoi.

4. Batang shi sur jinglong jongphi,
Khlem kylla rong man la ka sngi;
Dei na kane shaphi ki niom-
Ki thapbalieh ba bun ki rong

5. Dohnud jongnga ruh, te-ka um,
Ban peit ia phi ko pawang lum,
Ban kheit iaphi shisha nga kwah
Ban kmen bad shong bad phi syndah

6. Te tang hapdeng ki khyndiat sngi
La kut ia nga ban peit iaphi,
Namar mynta ia nga ka long
Ba ngan leit phai pat sha la shnong

I KONG KHWOR THNGIAT KIWEI

1. Shisien ka jia ryngkhat, nga iakynduh iwei i khaiaw
Katba dang iaid lynti i thnum ia ka rwai ka siaw,
Nangta shano kumne nga 'kr en ia i nga kylli
Oh nga wan iaidkai, sha kine ki lum ki Nongdie ri

2. Mar mar hangta, nga la kylli, mano ba die iala ka ri
Ba sngewjem shyieng, ba ijubab, "ki riew rangbah jongngi"
I'U para jaid ki niew tad dor, ki ieit iu mynder ri
Ha ri khasi, ia u trai ri, ki set along hapoh byndi.

3 Ko Kong hangta ia i nga ong,"wat khwor iu thngiat kiwei
Nyngkong ba die ia la ka ri, la shet kylla da phi ym dei
Phi sam iu khmut, tahsaw-ban pynsamrkhie
Dur khmat te i khasi, phi phong pynban da ki sari"

4 "To iehnoh nginpynkut shwa ngin sdang da kumwei pat,
Donkam aiu iu riew rangbah, ko Kong kynrad"
"Nga wan, pan kam, ba shem jynjar ha ing ha sem
Pynban ia nga, kum snieh shynreh hu lwa u pdem"

5 "Ko Kong u lok jongphi, i trei aiu, nga la kylli
Da ka kynthei phi wan, kumne-man la ka sngi"
Jubab bathiang ia nga i ong, "Ka kam la jong"
Ba pynbaiong ia nga haba i ong, "Die dud ha
nongkyndong".

6 "Phi mut kata i lok jongphi, im dei kein i Khasi"
'Hoid', pynphainia "i lok jong nga-dei Nepali"
Sa shisien pat nga ong "iu thngiat kiwei wat khwor
Ym dei ki riew rangbah, ia phi ba die tad dor"

7 Bun thei samla iu thngiat kiwei ki khwor
Ia la ka khung kim tip ka dung ia la akor,
Tang nabar ki it, ki bishar, ia ka jong kiwei
Kim pyrkhat satia ialade-ki dei kiei

8 Haba kumne ko parari, haei ka lawei ka ri,
I Kong, i hep, i ieit iu mar phorein shi sngi
Tang pher tiak, ha thliew shoh ruh um pyut shuh
La ha dujok ka ding ruh, kam treh bam duh.

9 Nga tim nga tla, nga ong ia i, "haei dustur jong phi
Kum phi ka briew bha, ha pyrthei ban nym iohi;
Phi kynnoh bein ia ki riew rangbah khasi bapli
Phi mut pynroi pynban iu dkhar, iu Nepali"

10 Haba kumne ko hep ko kong da peit nyngkong
ia la i jong
Ruma rutit, ban leh wat treh, ioh pawrain ei ka
jinglong
Ia bishar bniah wat khwor ko lok iu thngiat kiwei
Ioh shah lehrain bad rkhie bein ei, sa ka pyrthei.

WAH RILANG

1. Ah Wah Rilang ha ri khasi kat pha ym don,
Ia riewspah ne duk pha pynkmen lang
Pha ia kitlang ha ka khia ka shon
Ym dei ma pha, ka wah ba kyntang?

2. Ia kyrteng jongpha mano, b'la jer b'la sin
Ki longshwa manshwa ki sdang nyngkong
Ki jer iapha namar pha ri pha btin-
I'u hep, i'u bah i'u ni bad i'u kong.

3 Kyrteng jongpha la jer "ka wah Rilang'
Ba pha ri, pha kdup lut ia baroh
I'u duk, i'u suk pham ju pynkthang
Jingdon jongpha, ka khyndew ka sboh

4 Naduh lawbyrtun, pha ai um i'u nongrep
Haduh bakut jong ka ri Khasi,
Baroh shisnem pha pynkyrmen khlem sep
Jingdon jongpha, iohnam ri jongngi.

5 Katba nangiaid pha nangkyntait,
I'u shyiap babha, ban tei ing mala
Ia uba sniew, pha, pha kyntait
I'u ta, pha kit noh, shapoh Bangla.

6. Wah Rilang, kat pha te ym juh shem
Ki jingsniew jingsmeh pha rat dyngkhong,
Pha sneng, pha khraw, i'u bym pyndem
Mynder hajan jongpha um nud shong

7. Katba nangiaid pha nang kynud
Da sur bathiang pha pynhap tara,
Dei iapha-ko Wah ba 'nga pynbud
Ba nga shna jingrwai bangne mynta.

8 Wah Rilang, Ah' ko Wah Rilang
Nga san na ka lyer ba mih na pha,
Wah Rilang, ko' ka Wah kaba kyntang
Shirta ngan iai pynkren briew ia pha

KA SYNRAI U NONGREP

1 Ha kper marwei katba nga dang shongkai.
Ngam lah khlem da mutdur haba nga phai,
Nga i ka jingkmen ba sngi ka la noh,
Ha janmiet synrai, jingkyrmen ngan ioh.

2 Tang poi synrai u Nongrep la ka ktang,
Ki sur ba sngewthiang na ka u iai kyang,
Mynsngi sha lum, i'u jingthung ban lum thiar
Tang shu sep ka sngi, sha la iing u pyiar

3 Por janmiet ha iing la ki sui u sei
B'u sngew khlain ka met, u leit tih kyrbei,
Shapoh khlaw u rung, um don jingtieng ruh,
Jingpyntieng pynma, ha u ki la duh

4 U sngewkmen sngewbha, ha ki thiar ki dap
U sei khlem pyrwa, katba don ki sap,
Da sur sngewthiang, ha dpei u pynsawa
Sawdong lum ki khun, ki sngap ia u kpa

5 Puriskam nangta, ha ki u iathuh,
Ki pateng jong u, ha dohnud ki bub,
Na ki pat de ka par suki suki
Sa mih-jingstad, ba kyrpang U Khasi

6 Tang shu poi synrai U Nongrep u kmen,
Ia ka spah ka phew dei nangne u den,
Ha ki thiar ki jong u la dep lum thup
Da jingtrei shitom, jingsuk u ioh kup

7 Ha aiom Synrai, u kdup la shadem
Namar u sngewbiang, ba jingioh u shem
U kmen u rkhie bad la ki khun ki kti
Ba jingioh ka biang, duh ka jingbishni

8 Napdeng sawaiom-shi snem ba ki don
Synrai, dei ba kmen tam, baioh ki mon,
B u kmen u Nongrep ba dei aiom ot,
Thiar ki jong u, dei-kane b'u tei mot

9 Nga u Nongrep, ngan iaroh ko Synrai
Ngan nym klet wat la ka jingim kan stai
Jingpyniohnong jongpha, ha nga mynta
Ngan iai iaroh, bad iai pynkmen shuta

10 Ha u Nongrep kat phi te ym juh don,
Tang ha por jongpha, sting ka khia ka shon,
Baroh shisnem, ki ummat ki iai jaw
Tang shu poi synrai, dur bhabriew ka paw

LILI KA PYNTHOR

1 Sien nyngkong ba nga iohi ia phi
Phi khring ia dohnud ko tiew lili,
Jingmut phi pynbieit bad pynbaiong
Ko tiewlili ba bun jaid ki rong.

2 Phi san phi plung ha la ká rympei
Bak phi pher na ki tiew ka pyrthei
Ngam pat juh shem koit iba kum phi
Ba phuh phyrnai da jingba ka sngi

3 Shylluit phi pynmih ban paw pyrthei
Phim bud nuksa ia ka jong kiwei,
Hela jingmut la jong, phi pynbha rong,
Jingmut jongnga, phi pynkieng baiong

4 Ko tiewlili katphi te ngam lah
Ban pynshaiong jingmut u paidbah,
Na i shylluit iei kein phin sei?
Jubab kaba thiang ha nga to tei.

5 Ia dur jongphi nga ngam pat iohi
Rong ka jongphi, phim pat shym pyni,
L'u shylluit phi dang iai khang tala
Phi dang syier, ieit, ioh u rong u khla

6 Tiewlili jong ka pynthor phi dei
Ba kum ma phi ngam shem, haei-
Pyni noh seh mynta, te ha nga
Ia dur, nam jongphi ngan pur-khana

7 Ki khla, ki thlen ne ki nongshohnoh
Hajan jongphi te kim nud ban snoh,
Kin shu i hajan ba phi, phi mih
San lum san wah naphi kin phet rieh

8. Phi te b'la ioh lut nadong shadong
Ar bakordor haphi ka tynrong,
Ka jinglong basngur, iaphi ka btin
Durbha briew-bym thlah, haphi ka sdien

9 Tiewlili shisha mynta nga kwah
Ba phin sei noh blar-napoh ba kah
Pynpaw pyithei noh ia jinglong phylla
Kiwei kin kyntait, ngan jied ma nga

10 Sdang noh mynta ban iai pynthaba
Rong b'la bynshet to sei noh mynta,
Ka dur b'la oh, plied ban pyni noh
Satlak pyrthei, kin phriang jingiaroh.

11 Ki kti ki kjat, jingmut ki dang tlot
Kum syntiew phuh ka bor phim pat kot
Khuslai wat ai ngan iai ap ia phi
Haduh khatsaw dap, ki por ki sngi

12. Ko tiewlili wat nym buhteng shuh
Nangne mynta to sdang noh ban phuh,
Ngan kheit noh pat tang mar ba iashem,
Ko lili baieit ka kut shadem

KO SHNONG KYNTANG

1 Ko Sor Shillong, ka shnong kyntang
Hyndai ki ong, bym don jingsang,
Da hok da sot ia pha la shon
Ka khwan lalot, ha pha kam don

2 U Syiem ka ri, U Tirot Sing
Hapoh byndi, u shong khlem tieng,
Ynda jingiap, ia u ka dkhat
Bymman, arsap, ka sdang syllad

3 Tang ioh laitluid, jylla pura
Ki riew jlawnguid, ki riew ha nga,
Nongwei shisngi burom ki thaw
Khasi trai ri, u kylla mraw

4 Sorkar heh khmat, matlah da peit,
Jingmad ba blad, ha ri synreit,
Mynsiem lui lui, la shu duh ei
Ki pat hui hui, kum Mahadei

5 Tang biang shimet, kim juh isnei
Shimiet hap phet, kum ka kyrbei,
Tang bakla tiak, kuli sawa
Tang pher te liak, sha krem u khla.

6 Ieng noh Samla, ieng noh mynta
La ri iada, kan lait jingma,
Nuksa wat bud, ia Sorkar pyut
Sorkar khlem khmut, Sorkar kyllut

7 Ieng khun khynraw, wat nym aili
Ba ngin long mraw, ha la ka ri,
Dienjat Tirot, ngin bud nuksa
Kan long ka plot, ngin pur khana

8 Wat hun wat kmen, h'la long Nongwei,
Shisha-wat jen, la lait ne dei,
I'u diengphasi. wat tieng wat smiej
Ki dien kuli, wat nym khaweit

9 Ia Sor Shillong, Sor ba kyntang
Arsap ngin kthong, ngin beh naphang,
Jinglong barim, ngin bud dien biang
Jingjop jingim, ngin ioh ban pdiang

10 Ieng da tylli, kawei jingmut
Mynta pyni, haduh ba kut,
Ia Sor Shillong, ngin pynkyipang
Shi wat kan long, ka Sor kyntang

U LIRNONG

1 Sngap paidbah to sngap hangne mynta
Jingrkhie wat shah jingkmen ban thaba-
Phra, bnai ba shiphew, samla khraw nam,
I khlad ha sngewsih mynta ngi iam,
Paradais, ia u mynta ka pdiang
Sha ka, u leit khlem phai ne kyrtiang
Kiwei ki ioh nong, ngi pat ngi duh
Sngap Samla, U Lirnong um don shuh

2 Jingiap ia jingim jong u ka dkat,
Ah' lano sha ngin shem sa shi wat;
Kum synrai-um long- ka wan pat,
Kum pyrem ruh em-aiom ki shat
U Lirnong bapli la khlad la leit
Da khmat ym lah ia u ba phin peit,
Kum ka lyer u long ka rong jong u
Naduh ba jingiap, ka shim kabu

3 Niar kum lirnong, samla ba phin shem
Khynnah, samla rangbah mih kum tdem,
Khlem sangeh uminat nakhmat ki tuid
Jingkhlad u Lirnong jingkmen ka luid
Lirnong bapli mano bym bynnud
Jingiap ba kynsan ka dkhat pynkut
Kum, me, samla shlui hangne ym don
Lait na ine, jingkhaw pud ka mon

4 Shong thiah suk, Lirnong nga ai khublei
Na jrong hikai burom ngan tei,
Nongthaw um kwah ia me ban sah nam,
Khatar samoi u shah iam khlem tam
Ka bat jong me, ha nga to bynshet
Jinglam lynti jong me, ngam lyndet
Jinglenlade jong me, kan hikai
Ngan bud ngan ri, junom ngan tyngkai

5 Jingsbur, jingbha ha me ki don lut
Jingkhaweit, tiengput kam nud kyrshut,
Jingshida mynsiem ha me ka sdien
"Ko Lirnong" ia me junom ngan sin
Lirnong ynda paradais ngan poi
Kynmaw kumba long haugne wat phoi
Ngam ithuh shuh ka dur kan kylla
Nga ngeit skhem phin dang ithuh ia nga.

EPITAPH

Hangne i mawkordor i ioh thiah,
Dur bha briew ban peit lano bym ngiah,
Jirgkhraw nam la bytep, d'u lang stong
Hapoh une u thiah u Lirnong
Ka duh kan pyut, ia mynsiem te em
Turoi kan put, kyrhuh ka byrngem,
Lirnong un mih ha jain kup phyrnai
Ha khet balich un shong, suk khlem wai

U ADAK DAK

1 Hyndai kulong, khana ki ong, don riew radbah,
Ki bor ba khlain, tyrpeng ba ksah, dei ki ramhah,
San ngut ki don, shipaiaiok jutang ki teh,
Kular jong ki, ka jingiaieit, ban bthat te eh

2 U Adak dak kum u kapten, u juh ialam
U kham lah duh, ban ia baioh wat ha ki kam
Ki jingkranglad, hakhmat jong u baroh ki pra
Pyrthei baroh, ka burom Syiem haduh mynta

3 Paitkar bapli, ha suk pyrthei u roi, u man,
"U khwai shynreh", ba la kha phngar u roi, u san
Ka bor jingkhlain, ym lah nujor, d'u khatar bor
Pyrthei ka dem, ha bor jong u, syngkai ki kdor,

4 U khwai shynreh' la pynkyrteng, ia kali khwai,
Na trai riat ruh, u ring u tan, um juh khuslai
Ka bor jingkhlain, u lah ban tan ia kali ruh-
Wat la katta, iu Adakdak um lah tynjuh

5 Ba ar pat te "kynting mawsan" u paw pyrthei,
Ia i pat de, la pynkyrteng hi da ki blei,
"Kynting mawsan" mynta ka thew - iadainamait
La jem ne eh, ia i kam pher, im ju kyntait

6 Sa i balai, kyrteng jong i, "d'u puh shilum",
Ka bor radbah, u sei borbah, napoh badum
Kum jait ramhah u sei pynpaw, u puh naphang
Ki lum ki wah, ki dieng ki siej, ki madan lang

7 "I'u puh shilum", ki jer ki sin ia Buldosar,
Shi puh shilum, khlem lap ba i la lut hi kdar,
Ki jait radbah, ka pyrthei stad, mynta ki mih
Ia suk pyrthei, ki pynkynting, phaloh ka khih

8 Iba saw pat, "Shong kulai miaw" kyrteng ki ai,
Iba kham rit, tang ba kham sat - ban ia ki lai
I'u kynja boit bad illektrik, la pynsyriem.
U Boit u tuh, bad u rong noh wat ia mynsiem

9 Iba khatduh, dei Adakdak, kum u kapten,
Kum Nongialam bad buit bad bor hapoh u den,
Tang bakla tiak, tang pher te liak pyrthei l'ko pom,
Ia une pat la pynsyriem bad kynja bom

10 Kine san ngut, ki shang pyrthei, ha sla ramew
Kim juh khein snep, naphang ki trei khlem woh khlem thew,
Shi khyllip mat, pyrthei kan pyut, ha bor jongki
Ki dang kham poh, bad duna tang, ia bor Blei hi

11 Kine san ngut ki long shakri, radbah u briew
Lada u mon, u trei da ki, nongshun u thiew,
Teng teng pat te, ki paw kham khraw, wat iu kynrad
Lyngba kine, ha kawei pat, jingdum ngin rat

JINGIM NONGKYNDONG

1 Jingim nongkyndong, nga juh sngewsarong
Mariang ka laitluid, ka lyer kaba khuid,
Ki kshaid ba rymphum, balieh bad ba jngum,
Ha ki nga iai jngi, kum ki sim pukni

2 Tang shu poi pyrem, khyndew ka sdang sngem·
U hap sa u slap, ki wah ban pyndap,
Langlung u sdang mih, u san da kyrkieh
B'u lum dang suda, bym dọn ingbasa.

3 Haba phin iaidkai, pyrem ne synrai
Phin dang ialehkai, ne khwai shalynnai
Phin i ia jingkmen, wat khlieh la synlen
Ki lum nongkyndong kham bang ia Shillong.

4 Wat hap trei shitom, por kam ju pulom,
La pang u syngkai, katta um khuslai,
Mynmiet pat phin i, ki sur sharati
Wat la ha jingduk, u im ha jingsuk.

5 Jingim nongkyndong, ka pher na Shillong
Mynder um pat nud, hajan ban kyrshut,
Ha Sor Shillong pat, ka hok la shah bthat
Trai ii U Khasi, long, Syiem marwari

6 Balei to kynmaw, to wad ia ka daw
Phi hun ko khynraw, ban shu kylla mraw,
Ka jingiatylli, ka donkam ia ngi
Wei ba don jingpher, un rah u Mynder

7 Nongsor ne kyndong, ban pher te kam long
Baroh ri khasi, ka dei ri jongngi,
Khasi ne u pnar, u Bhoi ne u War,
Kyndong ne ha Sor, mynder beh mar mar

8 Ban slem te ym bit, ne ban leh shongshit
Janai hap pyrkhat, kumno kein ngin rat,
Tang mar ba ioh bsuh, ia met ba la kiuh
Hangta ngin kyrhuh, ka sien ba khatduh.

9 Ka Phederasion ne Liberashon
Stu den - ki dang don, dang meh u saihon
Jingim Nongkyndong - dang ioh ha Shillong
L'da i'u khlem pyrkhat, ngin ot da kurat

10 Jingim Nongkyndong, kam pher na Shillong
L'da mynder um bit, ia pha ban pyntngit
Tang duh jingkuhiw, ngan pyndeng syntiew
Ia pha sor Shillong, ia pha Nongkyndong

MEG MERRILIES

1 Meg Merrilies, I shang makia
Ha ki jaka, kynjah i shong,
Jaka ban thiah, kam juh salia
Wat la shabar jingthiah ka long
Apel jong ka, long soh khawiong,
Jingbam pangad da ki phlang khlaw,
Jingdih jongka, umjer ki long
Ki dak jongka, la thoh h'ki maw

2 Hymmen jong ka, dei ki lumbah,
Para jong ka dei dieng phyrngop
Marwei bad ki, ka shong ka sah,
Ka kmen wat la, jingduk ka shop
Jastep ban bam, kam don ei ei,
Mynsngi ruh de, kam ju khuslai,
Mynmiet pat, ka pyrkhat marwei,
Jaka ban bain ka peit shu bnai

3 Man la ka step, d'u phlang jyrngam
Ka suh syntiew, ryndang ban deng,
Man la ka miet, sha them ka ngam,
Ka rwai marwei, "Ka khun ka bneng".

Ka trei shitom, shylliah ka thain,
Da kti b'la sti bad dur b'la bthuh
Khlem jingsheptieng, khlem jinglehrain,
Sha ki baduk, ka ai sngewnguh

4 Jingshlur jong ka, kum syiem Margret
Ka nam ka phriang, kat Amazon,
Blangket ka kup ban syaid ka met
Tupia ka phong katba ka mon,
Ah! Blei, Isnei, ia I, bapli,
Kan hun, wat bun, jingeh, bateh.

TRANSLATED BY S RAMSIEJ, K RAMSIEJ AND S NONGRUM

KO SYNRAI BA THIANG

1 Ko Synrai bathiang, ko synrai bathiang
Hadien aiom lyuir, la ki sner pha siang,
Ki Syntiew ki skud, la ki shylluid ki sei,
Ia ki dur bym lah thew ki pynpaw pyrthei

2 Man ba jam ka kjat, ia dur pha pyni
Pha pynphuh pynphieng sawdong jong ka ri,
Na ki Saw aiom, pha dei, kaba khraw tam
Ha khmat burom jongpha jingsngewsih ki dam.

3 Ko Synrai bathiang ia nga pha pynkmen
Ia ki dieng ki seij ia u khah u shken,
Jingbha briew pha pynkup ha ka Meiramew
Ko Synrai bathiang wat long kum phanew.

4. I'u Nongrep khamtam phan tang khawoit kti
Da kmen u kynud ki sur sharati,
U iohi ki jingthung ba buh ha pynthor
Kum, 'nai khatsaw synia', ban leit on kongor.

5. Tang shu iuh kjat ma pha, ko' ka Synrai
Ki jingsuh jingthar baroh ki jahrngai,
Ko Synrai lynter nga kwah ia pha ban ioh
Naba pham dom, pham bitar - hynrei pha khroh

6 Shuwa ba phin khlad, nga jaw ki ummat
Hadien jongpha ki jingsngewsih ngan mad
Ko aiom bathiang, ia nga to iai hikai
Ngan iai bud ia jinglong jongpha, ko synrai

7. Ia dur jongpha, mano ba lah pyrthuh
Uba phong juti, u sngewthuh ban iuh
Nga iai paitdohnud haba ngam lah ban bud
Ia jinglong shida jongpha, ka bym juh kut

8. Ko synrai baieit, ko synrai bathiang,
Ka jingstad ban ioh dih na pha nga sliang
Hikai ia nga, ko synrai kumno ngan lait
Na ka jingsniew, jingbishni bad jingbuaid

JYNJAR BAN SHEM

1 Kem bad ai ha nga iu phylliah khlur
Jynjar ban ioh namar ding kam pur,
Shuwa ban poi bad kynduh khyndew te
Jingshai ka lip, bad ka rong ruh de

2 Lano sha ka suin, orpait kan pdang
Lano kein haw haw ban nguid kan kdang,
Lano sha ngan lait na jingbishni
Mano kein ban lait na jingiap hi.

3. Jynjar ban shem shynrang ne kynthei
Sohsat ban ioh na ki khun i mei,
Ar bakordor ban pyniasnoh lang
Dur bad akor- ka long kum kam sang.

4 Ban wad ia kitei, b'la kdew shakhmat
Ka long ka kam bieit ba jwat ban wad
Ar ki kynrad, pynshong ha iwei
Jynjar ban shem h'i Rang ne i Thei

5. Mynshwa nga shem ka jia ba phylla
Kine ar nga lap, h'i lok jong nga
Jinglong babha, ka dur ba bha briew
Kine ki phuh, ha i, kum syntiew

6 Balei l'da mon jynjar ban shem,
Lada nga lap ngan kdup ha shadem.
Ka eh ban ioh ar, ba kan tynrong
Jong nga mynta, iap bieit ia rongphong.

7 Haei te ngan shem bym juh pynthud
Iba nga mut mynta i la pyut,
Dur ba bha briew, jinglong pat kuhiw
Shipor i khiew, lynter pat i shriew.

POR JINGLONG KHYN-NAH

1 Por ba sngewtynnad nga mad,
Dei ha por jinglong khynnah
Ym don jingeh ne jingkhanglad
Ne jingjynjar badei ban shah
Man la ka sngi dap da jingkmen
Baroh ia kita nga l'dep den

2 Ki jingsngewsih ki her shajngai,
Hynrei jingsarong bun jait nga don,
Ym don iwei ruh ba lah batai
Ka siaw ka rwai katba nga mon
Dei ka por khynnah ruh de
Ba khlem don ki jingbabe.

3. Hynrei katba nangiaid ki sngi ki snem
Jinglong khynnah la sdang ban duh
Ki jingjynjar la sdang ban shem
Bad jingsngewsih kum juh
Banklet dalei lei ngam kwah
Ia ka por jinglong khynnah

4 Mynta pat shano ngan wad
Namar sha jngai na nga ki don
L'da ngan jin da lah ban bat
Ia ka ngan mad junom
Te wat hapdeng ka jingdiaw
Bunsien nga iai kynmaw

5. Sa shisien pat te nga da kwah
Ia por khynnah ba ngan mad biang
Hynrei ban wan phai pat kam lah
Ne arsien ban pynthiang,
Jingleh kiba mynshuwa
Mynta ki la kylla

JINGIEIT NYNGKONG

1. Jingieit nyngkong ha phi nga ai,
Ha la ka sngi, ka naug phyrnai,
Khatar ki snem la sdang ai ksai
Haduh mynta ka dang janai

2 Jingieit nyngkong, sotti, nylla
Jynjar rongphong ban pynthaba,
Naduh dang rit jingieit ngi seng
Haduh khatsaw synia, ngi bteng

3 Jingieit nyngkong mynba ngi sdang
Ei ei ngim tip, ei ei ngim nang,
Suki ka btin ka lam khlem kut
Bad phi "laiphew na ar jingmut.

4 Jingsniew, jingbha, ngim tip, ngim bna
Thyrnia, u lam, ksai syrdep bha,
Jingieit sotti, kum ksiar ny la
Ka don ym dei, haphi bad nga?

5 Ha pyrthei, niar kum phi ban shem,
Phi kham palat, ia sohlyngngem
Shadkmen mynta, mynsiem, ko' Syiem
Ki ksuid, kim nud, ban kjit kum thliem.

6 Jingieit nyngkong, ia phi ka long
Phi ruh kumjuh, ha nga phi ong
Sa shiphang por, bad phi ngan shong
To kmen, to rkhie, sa phi ko' Kong.

7 Jingieit nyngkong, jong nga bad phi
Ka nang phyrnai, man la ka sngi,
Kiwei, ban pynjakhlia kin ioh
Namar syndait ngi juh syrdoh

8 Jingieit jong ngi, junom kam tlot
Kawei, ngi i, kim long nujor
Jingieit jong ngi, la suit la shor
Jingieit, sotti, kam juh tad dor

JINGIEIT SHUKOR

1 Jingieit janai, ha phi nga ai
Hynrei mynta, ki long kam kai,
Baieit ngan leh pat da kumno
Haba phi la donlad shato

2. Kynjri la dkut, ba phi la deng
Kumno yn lah ban dang iai bteng
Dohnud jongnga dap da jingkthang
Haba ia phi nga dang iai thrang.

3. Ngam juh lah klet nga iai kynmaw,
Haba ha nga phi shait wan paw,
Jingieit ba nga juh iai khein kor,
Hynrei phi pat phi niew taddor

4 Dohnud jongnga ka pait, ka pang
Jingieit ia nga, phim shym pynbang
Hangne te ieit la kut ban bteng
"Ia" shawei pat, ngin sdang ban bteng

KO SHNONG BA NGA IEIT

1 Ko Shnong ba nga ieit, ko shnong ba nga bang,
Ha pha la don lut, kiba stad ba nang,
Pha kdup ia baroh, la duk ne riewspah,
Khyndiat ka mationg, haba ka dangsah

2 Ia pha la pynphuh, da syntiew da skud
Niangkynjah ki pah bad kynud khlem pud,
La ka shit ka sngi wat duh jingkyrmen
Wah Rilang ka don iapha ban pyntngen

3 Katba dei iaid-lyngba na kata,
Niar eh u ban khlem pyrto sah ia pha,
Ym don ruh de, u ban khlem kwah ioh shong,
Haba um pat tip akor bad jinglong

4 Hapdeng jongpha don u lum uba jrong
Lum tapmationg, kyrteng jongu, u long,
Jingdon jong u, ia pha la pynisih
Jingmut jingpyrkhat ha u la buhrieh.

5 Jingdon jongu, ka kah noh ia jingshai
Durbha briew, jongpha la sdang ban iapstai,
Riewrangbah, ia pha - mut pynphong pansngiat
Pynban ia kata shapoh thliew, pha niat.

6 Jingiatiplem ha pha ruh kam don shuh,
La kynthei ne shynrang pha niew kat juh,
Na pha la bret noh, akor bad burom,
Pansngiat ban ioh phong, phan duh noh junom

7 Balei, shnong ba nga ieit-pha leh kumne
Ia khmat jongpha soitan la pynthame,
Jingsneng ki longshwa, pha khein dewthala
Balei pham kyrsiew khie noh ko Samla

8 Jingduk, jingjynjar, hapha ka lynsher
Jingeh ki lumlang na baroh sawlyer,
Bad shadien, shakhmat ki jain la syrdep
Lynter sha iingsaw kamram ki pyndep

9 'Peh Sylli pom shi wait' khienoh mynta
Song ia jingieit ka ban iai neh shirta,
Ia snah b'la burieh, to sei to pyni
Ba kan long ka nuksa, ia ka Ri Khasi

10 Ko shnong ba nga ieit, ko shnong ba nga ieit,
Jingsniew iapha ka da tieng, ka da smiej,
Mynta pat da khongpong pha la kylla.
Ko shnong ba nga ieit, phai dien noh mynta.

11 Ko shnong ba nga ieit, ko shnong ba nga ieit,
Bret noh jingsarong ba kiew skong kum siej,
Shimnoh mynta, ia pansngiat bad burom
I'u lumtap mationg, sah prek noh junom

Maiy Queen

H'la rympei, dur bym ngiah phi sieng it'nad
Wat la trep jot phi shong ka dur kam blad;
Na ki saw aiom phi kynshew jyrngam
Wat la duk kam pher, ka dur ka jingbam,

N'u tiewiambait, jinglong phi ber, ym dei?
Kum ki tit dait, ki lok phi don, balei?
Ki ieit namar jinglong jongphi ka pher-
Phi shah ngun ngun, kum maw-ba beh ka lyer
U Tiewkulap shipor iwbih ka jah-
Phi pat phi pher na ki, barong kam thlah,
Ki khla ki thlen shaphi kim nud ban jan
Ki tieng namar sha ka jingbha phi tan
Jingim ka jongnga, to ialam bad btin
Nga ieit shisha ia phi, ko' Mary Queen

"BALEI KUMNE

1. Balei kumne ka jia ia nga
Haba iaphi, nga mut shisha,
Shiteng samoi ki por baieit
Phi shet kylla da rong pynbieit

2 Mynsiem ka pang dohnud ka pdang
Namar jongphi baieit nga kyang.
Jingieit baroh ba nga la khlei
Ki shu long tang jinglehnohei.

3 Dur ka lanot, shisha ia nga
Kumne balei ka jia mynta,
Kumne nusib jongnga ka long
Haba haphi nga shah thad rong.

4 Phi pan iakhlad ngam nang batai
Paitdohnud ruh, mynsiem ka swai
Ngam shym tip ruh, ka daw naei
Ha leh ka jar, jongnga ka pei

5 Kam myntoi shuh ia nga ko ieit
Ban im ha ka pyrthei khleh bieit
Khubor phi buh, wat ha iing ruh
Hynrei mynta, ding ka 'bam duh

"RNGAN KA PACIFIC"

1 Jingiap jyllop, mynta la paw,
"Namar ka pop" ka dei ka daw,
Wat Pacific, ka duriaw bah
Iathuh comic, hana kan jah'

2 Haba marwei, nga pynshongnia
Comic kam dei, dei jingshisha,
Dohnud u briew, kam lah sngewthuh
Ia jingmut sniew, ba wan tyrsuh

3 Khynnah, tymmen, samla kumjuh,
Ym lah ban len, ka hok k'la duh,
Jingshisha lei ka la jah rngai
Kum tiew pyrthei, ka shu iap stai

4 Mynta kohnguh kyrngah shibit
Kular kumjuh, kum u lymbit,
Haei kein lok, ka jingshisha,
Mynta ka thok, ka la tyrha

5 Mynnin phi jlaw, duriaw kan rngad
Ki kam ki paw. ki lum kin kad,
Dohnud mihsnuih, ka khlieh longreng-
Khyndew kan kiuh, khyllem ka bneng

6 U Maw sohkhruh, kylla bhabriew
Syntiew ba phuh, jinglong kuhiw,
Wat bieit khynraw, i'u tiew kulap
Dang lah u maw, sohkhruh ka ngap.

7 Ar bakordor, b'u briew kam don
Dur ba synjor, jingbha ka shon,
Tang mih khmut tiak, tang thaba sngi
Pohjait te skiak, kan pynringsti.

8 Kular phi khlei, kum niang kynjah
   Pacific lei, ka kloi ban jah,
Hynrei mynta, kylla khongpong
   Ka jingshisha, kum u shymprong

9 Balei, phi kren, khlem da tynneng
   Phi sngew kum shken, ngan tyndung bneng
Phai noh 'Kitnaw', sha jingshisha
   Wat leh law law, ioh dait u khla

By Sandor L S Ramsiej
Sakwang

This book has been published by the financial asistance of Arts & Culture, Meghalaya Shillong

Printed at Meda Printing Press
Mavis Dunn Road Mawkhar Shillong-793001